

функціонування, призначення на ринку освітніх послуг, і не лише те, що відбувається, але й чому це відбувається. Таким чином розкриття теми та доведення її ефективності передбачає створення моделі управління організаційною культурою студентів у закладах вищої освіти в Китаї (Провінція Сичуань) та розроблення інструментарію управління організаційною культурою студентів у закладах вищої освіти з метою обґрунтування та вибору стратегії її розвитку.

Отже, за результатами розгляду теоретико-методичних та практичних засад зазначених вище наукових досліджень, визначено перспективи, а саме: розроблені інновації спрямовуватимуть розвиток закладів вищої освіти Китаю (Провінція Сичуань) стосовно їх результативного функціонування у напрямі покращення освітнього процесу, забезпечення якості освіти та підвищення якості надання освітніх послуг.

Адаптивні процеси в освіті очима класиків та сучасних дослідників

Кушнір Вікторія Владиславівна

Adaptive Processes in Education Through the Eyes of Classics and Modern Researchers

Victoria KUSHNIR

kushnir2610@gmail.com

Фундамент наукового обґрунтування адаптивного навчання закладений ще класиками педагогіки: Я. Коменським, І. Песталоцці та ін. Я. Коменський описав [1, 2] найважливіший принцип дидактики – принцип індивідуального підходу, вказавши на необхідність урахування індивідуальних особливостей учня для його успішного навчання. Педагог-гуманіст І. Песталоцці у своїх працях вказував на необхідність урахування індивідуальних якостей дитини з метою доведення до досконалості закладених у ній від природи розумових, фізичних і моральних якостей [3]. Професор Гарвардського університету, психолог Б. Скіннер, засновник біхевіоризму, запропонував реалізувати ідею адаптивного та персоналізованого навчання через лінійну систему програмованого навчання [8].

На думку М. Ростоки [5] «темп і успішність процесу адаптації в нових умовах багато в чому залежить від індивідуально-психологічних особливостей суб'єкта адаптації, а «індивідуальність – є особисте, притаманне тільки саме однієї людині у всьому світі поєднання властивостей і якостей». Дослідниця вважає, що «для ефективної організації адаптаційного процесу того чи іншого суб'єкта необхідно володіти інформацією про рівень розвитку його пізнавальної сфери, його особистісних і соціальних властивостей і якостей (рівень

розвиненості його мислення, пам'яті, уваги, уяви та ін.) – саме від цього залежить ефективність індивідуальної адаптації, що передбачає надбання знань і отримання нового досвіду в нових умовах людиною»/

Техніко-технологічний аспект адаптивних процесів в освіті розкривається у роботі П. Брусилівського і Ч. Пейло [6]. Ними досліджено адаптивні та «інтелектуальні» системи формування мереж з використанням технологій штучного інтелекту, розглянуто адаптивні гіпертекстові та адаптивні гіпермедійні системи. Авторами використано такі технології, як: адаптивне представлення, адаптивна підтримка навігації, адаптивна фільтрація даних (AIF – Adaptive Information Filtering) та ін. Вони зосереджують увагу на необхідності зміни змісту навчання для різних учнів і груп учнів шляхом введення в облік даних, накопичених в індивідуальній або груповій моделі учня, тим самим забезпечуючи освітньому процесу індивідуально сплановану послідовність навчальних матеріалів і завдань. У свою чергу, А. Дас здійснив аналіз [7] освітніх платформ і вибрав ті, які, на його думку, найкраще пропонують рівень адаптивності навчання. Наприклад, Smart Sparrow – платформа з пропозицією веб-курсів. Навчальні матеріали надаються здобувачеві освіти на основі аналізу його відповідей та аналізу навчальних курсів залежно від результатів виконаних ним завдань. Адаптивні функції та визначені алгоритми в Smart Sparrow не створюються заздалегідь, викладачі можуть самостійно створювати адаптивні функції на основі аналізу динамічних даних, таких як час, проведений здобувачем освіти на веб-сайті, чи кількість спроб відповісти на запитання тощо. Натомість, він розглядав багатофункціональність освітньої платформи ScootPad з її популярністю серед педагогів. Ця платформа використовує адаптивні алгоритми з прогнозованою аналітикою, візуалізацією даних і гейміфікацією, щоб забезпечити кожному здобувачеві освіти диференційоване навчання з індивідуальною траєкторією. Багатофункціональність платформи полягає в забезпеченні адаптивності та автоматизації практичних завдань.

Поява нових, поширених форм і засобів спілкування педагогів і здобувачів освіти уможливорює підвищення адаптивності освітнього процесу, дає змогу швидко змінювати як хід подання навчального матеріалу, так і форми та методи навчання, залежно від особистих потреб кожного здобувача освіти.

Нині переважна більшість навчального контенту адаптивного навчання характеризується досить примітивним зворотним зв'язком між особистими потребами здобувача освіти та адаптацією навчання до цих потреб. Як правило, цей зв'язок базується на аналізі вивчення здобувачем освіти поданого матеріалу, результатів виконання тестових завдань і незначних суб'єктивних факторів у той час, коли сучасні адаптивні технології дозволяють глибше визначити

ситуативний стан освітнього процесу та індивідуальні особливості кожного із суб'єктів навчання. Наше повсякденне життя наповнене різноманітними комп'ютерними службами, переважна більшість з яких є адаптивними, тобто вони певною мірою налаштовані відповідно до індивідуальних уподобань кожного користувача [3].

Отже, принцип адаптивності навчання в сучасних комп'ютерно-орієнтованих освітніх середовищах спрямовано на побудову персоналізованих освітніх шляхів, спрямованих на психологічне налаштування стереотипу дій особистості кожного здобувача освіти, його мислення та механізмів реалізації освітнього процесу в цілому. Адже, персоналізація – це вища форма адаптації змісту освіти до потреб кожного окремого суб'єкта навчання. Персоналізація включає: адаптивний контент; адаптивне забезпечення навчальними матеріалами; адаптивний супровід взаємодії учня і педагога [4]. Таким чином, як за класикою науки, так й на думку сучасних дослідників, індивідуальні освітні траєкторії уможливають для здобувачів освіти досягнення результатів завдяки активізації адаптивних процесів в освітньому середовищі.

Бібліографія

1. Коменський Я. А. (1982). Обрані педагогічні твори. Т. 1, М. : Педагогіка, 656 с.
2. Історія педагогіки; [за ред. М. В. Левківського, О. А. Дубасенюк. Житомир: ЖДПУ, 1999. 336 с. URL : <http://eprints.zu.edu.ua/18052/> (дата звернення 25.07.2022).
3. Максименко С. Д. (2008). Загальна психологія: навч. посібн. Київ : Центр учбової літератури, 272 с.
4. Мінцер О. П. (2017). Обрії розвитку адаптивного навчання. *Медична інформатика та інженерія*. № 1, С. 5-11.
5. Ростока М. Л. (2021). Специфічні особливості адаптаційного процесу та загальні закономірності індивідуальної адаптації. *Адаптивні процеси в освіті* : зб. матер. 6-го Всеукр. наук. форуму з міжнар. участю; [за наук. ред. Г. В. Єльнікової, М. Л. Ростоки; ред. з заг. питань: Л. О. Лузан, О. О. Почуєва, З. В. Рябова]. Харків, Мачулін, Вип. 3. С. 35-39. [160 с.]. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/724767/>.
6. Brusilovsky P. and Peylo Ch. (2003). Adaptive and Intelligent Web-based Educational Systems. *International Journal of Artificial Intelligence in Education*, № 13, pp. 156-169. URL : <http://www.pitt.edu/~peterb/papers/AIWBES.pdf> (дата звернення: 26.07.2022).
7. Das A. K., Best Adaptive Learning Platforms for Professional Development. URL: <https://indvstrvs.com/best-adaptive-learning-platforms-2018/> (дата звернення: 26.07.2022).
8. Skinner B. F. Recent Issues in the Analysis of Behavior, chapter 8 of the collection. URL : https://www.goodreads.com/book/show/2201489.Recent_Issues_in_the_Analysis_of_Behavior (дата звернення 26.07.2022).

References:

1. Komenskyi Ya. A. (1982). Yzbrannyye pedahohycheskye sochyneniya. T. 1, M. : Pedahohyka, 656 s.
2. Istoriia pedahohiky; [za red. M. V. Levkivskoho, O. A. Dubaseniuk. Zhytomyr: ZhDPU, 1999. 336 s. URL : <http://eprints.zu.edu.ua/18052/> (data zvernennia 25.07.2022).
3. Maksymenko S. D. (2008). Zahalna psykhohohiia: navch. posibn. Kyiv : Tsentr uchbovoi literatury, 272 s.

4. Mintser O. P. (2017). Obrii rozvytku adaptyvnoho navchannia. *Medychna informatyka ta inzheneriia*, № 1, S. 5-11.
5. Rostoka M. L. (2021). Spetsyfichni osoblyvosti adaptatsiinoho protsesu ta zahalni zakonomirnosti indyvidualnoi adaptatsii. *Adaptivni protsesy v osviti : zb. mater. 6 ho Vseukr. nauk. forumu z mizhnar. uchastiu; [za nauk. red. H. V. Yelnykovoï, M. L. Rostoky; red. z zah. pytan: L. O. Luzan, O. O. Pochuieva, Z. V. Riabova]. Kharkiv, Machulyn, Vyp. 3. S. 35 39. [160 s.]. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/724767/>.*
6. Brusilovsky P. and Peylo Ch. (2003). Adaptive and Intelligent Web-based Educational Systems. *International Journal of Artificial Intelligence in Education*, № 13, pp. 156-169. URL : <http://www.pitt.edu/~peterb/papers/AIWBEs.pdf> (дата звернення: 26.07.2022).
7. Das A. K., Best Adaptive Learning Platforms for Professional Development. URL: <https://indvstrvs.com/best-adaptive-learning-platforms-2018/> (дата звернення: 26.07.2022).
8. Skinner B. F. Recent Issues in the Analysis of Behavior, chapter 8 of the collection. URL : https://www.goodreads.com/book/show/2201489.Recent_Issues_in_the_Analysis_of_Behavior (дата звернення 26.07.2022).

Основоположні засади підготовки та написання науково-методичної статті – пріоритетного виду підвищення кваліфікації педагога

Лузан Людмила Олександрівна

The Fundamental Principles of Preparation and Writing of a Scientific and Methodical Article
are a Priority Type of Teacher Training

Liudmyla LUZAN

Luzan.1307.luzan@gmail.com

Одним із пріоритетних видів підвищення кваліфікації відповідно до «Концепції розвитку педагогічної освіти» (2018 р.) є «Запозичення педагогічними працівниками практичного досвіду виконання професійних завдань та обов'язків від кращих педагогічних працівників (наставників)», а також передбачає атестацію стажерів у формі розроблення методичних напрацювань [5]. У Законі «Про освіту» (2017 р.) зазначено, що в системі реформованої освіти одним із пріоритетних і загально визнаних способів оприлюднення результатів професійного розвитку педагогів є науково-методична публікація [4].

За традиційною класифікацією, науковий стиль розгалужується на чотири основні різновиди: **власне науковий, науково-навчальний, науково-популярний, науково-публіцистичний**. Але в деяких джерелах виокремлюються ще й науково-методичний, виробничо-технічний [9, с. 12].

У тематиці та змісті науково-навчальних, науково-методичних і навчально-методичних текстів повинна відображатися специфіка закладу освіти. Вони мають відповідати принципу фаховості, містити нові знання, бути інформаційно актуальними й пізнавально цінними, водночас доступними за змістом і обсягами інформації, написані за сучасними вимогами наукового стилю, беручи до уваги його різновид [7]. Відтак постає потреба поглиблено й докладно розглянути основоположні засади підготовки та написання науково-методичної статті. Здійснюючи науково-методичну роботу, учителі опрацьовують тексти